

MOOTTORILIIKENTEN KESKUSJÄRJESTÖ

PL 50, Nuijamiestentie 7, 00401 Helsinki – puh 020 7756 809 tai 040 570 9070 – faksi 020 7756 819 – sähköposti moliike@taksiliitto.fi

20.9.2013

SATL Kiertokirje 4/2013 Liite 5

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta
Valtiovarainvaliokunnan liikennejaos ja verojaos

MAANTIELIIKENTEN MERKITYS EDELLYTTÄÄ KORKEAN TASON PUOLUSTUSTA

Suomalainen maantieliikenne on kärsinyt jo jonkin aikaa arvostuksen ja merkityksen puutteesta. Maantielikennettä on viime vuosina käsitelty julkisuudessa varsin nuivasti eri yhteyksissä. Milloin maantieliikenne on ympäristön tuhoja, milloin vaaran aiheuttaja, milloin kustannuksineen kansantaloutemme kaataja. Viime aikoina maantielikenteestä ei juuri hyvää sanaa ole kuultu.

Ilman maantielikennettä ei maamme tule toimeen!

Eurooppalaisesta näkökulmasta katsottuna maamme on laaja ja sijainniltaan syrjäinen. Väestömäärämme on pieni ja olemme varsin harvaan asuttu maa. Raide- ja lentoliikenteen toimintaolosuhteet ovat varsin rajalliset maassamme. Viimeaikaisten tietojen mukaan lentoliikenne ei kannata maassamme juuri missään ja raideliikennettäkin ei koko maata kattavasti voida hoitaa. Maantielikenteen rooli on aivan ensiarvoisen tärkeä ja merkittävä niin tavara- kuin henkilöliikenteessä, niin julkisessa kuin yksityisessäkin liikenteessä. Ilman toimivaa ja tehokasta maantielikennettä ei maamme pysty toimimaan, tämä tosiasia olisi syytä julkisesti tunnustaa ja ottaa huomioon päätöksenteossa.

Maantieliikenne ja sen merkitys edellyttää poliittisten päättäjien tukea

Monissa yhteyksissä maantielikenteen toimintaa on kritisoitu eri suunnista. Viranomaisten rooli maantielikenteen puolestapuhujina ei toimi tällä hetkellä juuri miltään osin. Liikenne- ja viestintäministeriö, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Valtiovarainministeriö ja Ympäristöministeriö sekä monet muut valtioneuvoston viranomaistahot ovat suruksemme monissa toimissaan osoittaneet maantielikenteen toimivuutta vastustavia, tai ei ainakaan edistäviä, toimia.

Kun julkisuudessa hiljattain uutisoitiin liikennevaliokunnan näkevän mahdollisuuden maantielikenteen olosuhteiden muutoksesta nopeusrajoitusten joustavuuden osalta, Liikenneviraston välitön vastaus oli kielteinen, jo ennen kuin asiaa oli edes selvitetty. Liikenne- ja viestintäministeriön Ympäristöasiain neuvottelukunnassa todettiin keväällä, että nopeusrajoituksia on ympäristösyistä kaupunkien sisäänajoväylillä laskettava. Samalla kuitenkin kaupunkien ohitusteiden ja sisäänajoväylien varteen kaavoitetaan niin liike- kuin asuintalojakin.

Maantielikenteen järjestöinä koemme, että tällä hetkellä emme saa tukea maantielikenteen harjoittamisen ja kehittämisen osalta tukea miltään viranomaistaholta. Ajoittain tuntuu jopa siltä, että liikenne- ja viestintäministeriö edustaa lähinnä kävely- ja pyöräliikennettä, joilla toki on oma arvonsa.

MOOTTORILIIKENTEN KESKUSJÄRJESTÖ

PL 50, Nuijamiestentie 7, 00401 Helsinki – puh 020 7756 809 tai 040 570 9070 – faksi 020 7756 819 – sähköposti moliike@taksiliitto.fi

Tästä maantieliikenteen vastaisuudesta iloksemme tekevät selkeän poikkeuksen maamme poliittiset päättäjät. Eduskunnan liikennepoliittinen keskustelu ja ymmärrys maamme liikenneolosuhteista on ollut myönteistä seurattavaa. Maantieliikenne ansaitsee ja tarvitsee selkeän poliittisen tuen tulevaisuuden rakentajana maassamme. Me kyllä hoidamme liikenteen, kun sille on edes kohtuulliset mahdollisuudet.

Maantieliikenne tarvitsee kuljettajia

Kuljetusala työllistää maanteiden tavaraliikenteessä noin 70 000 kuljettajaa. Yhdistelmäajoneuvojen, kuorma-autojen ja jakeluautojen kuljettajien lisäksi ala työllistää henkilöliikenteessä noin 15 000 linja-autonkuljettajaa ja noin 17 000 taksinkuljettajaa. Kuljetustehtävien lisäksi maantieliikenne työllistää merkittävän määrän muita työntekijöitä.

Kuljetusalan haasteena on ratkaista alaa uhkaava työvoimapula. Lähivuosina alalta poistuu suuri määrä kuljettajia eläkkeelle. Ala tulee tarvitsemaan eri tehtäviin noin 5 000 uutta työntekijää vuosittain. Myös ammattipätevyyskoulutuksen vaatimukset suurentavat työvoimapulaa. Juuri tällä hetkellä ammattipätevyyteen liittyvät siirtymäajat ovat kulumassa umpeen. Linja-auton kuljettajien osalta siirtymäaika päättyi juuri syyskuun alkupuolella, kuorma-autonkuljettajien siirtymäaika päättyy vuoden kuluttua ja sitten vuoden 2014 lopussa siirtymäaika päättyy taksinkuljettajien osalta.

Esimerkiksi kuorma-auton kuljettamiseen tarvitaan C-ajokortti, joka suoritetaan autokoulussa. Ennen ammattipätevyyden voimaantuloa Suomessa suoritettiin 20 000 kuorma-autokorttia vuosittain. Sen jälkeen kuorma-autokortteja suoritettiin 6 000 vuodessa. Tämän vuoden tammikuussa voimaan astunut 21 vähimmäisikäraja kuorma-autokortteja suorittaville tulee tarkoittamaan sitä, että kuorma-autokortteja suoritetaan 3 000 vuosittain. Vaikka toisen asteen ammatillisissa oppilaitoksissa voi suorittaa logistiikan perustutkinnon kuljetuspalveluihin suuntautuen ja Puolustusvoimat kouluttaa osasta varusmiehiä kuljettajia, jotka saavat myös ammattipätevyyden, nämä määrät eivät riitä pitämään talouden pyöriä pyörimässä. Eduskunnan tulee varmistaa, että virkamiehet ryhtyvät välittömästi toimiin, joilla voidaan varmistaa tavaran ja palvelun liikkuminen.

Taloutemme merkittävä osatekijä on kuljetus

Syrjäinen sijaintimme aiheuttaa taloudellisessa toiminnassamme lisäkustannuksia kuljetusten osalta merkittävästi. Tämä koskee niin tavaroiden kuin ihmistenkin kuljettamisesta aiheutuvia kustannuksia. Omin toimin meidän ei kannattaisi näitä kustannuksia aiheuttaa lisää. Maantieliikenteen merkityksen tunnustaminen ja toimenpiteet maantieliikenteen olosuhteiden parantamiseksi ovat tekoja kansantaloutemme kehittämiseksi.

Olemassa oleva tieverkko vaatii kunnossapitoa

Maantieliikenteen olosuhteista merkittävin yksittäinen tekijä on tieverkko ja sen kunto. Tästä kansantaloutemme merkittävästä investoinnista on pidettävä huolta riittävän korkealla tasolla koko maana alueella. Rapistuvat sillat ja alempiasteinen tieverkosto on saatava pidettyä edes välttävässä kunnossa. Merkittävät kokonaispainon nostot tavaraliikenteessä jäävät täysin vailla tavoitetta, jos tieverkkomme ei näitä ajoneuvoja kestä.

MOOTTORILIIKENTEN KESKUSJÄRJESTÖ

PL 50, Nuijamiestentie 7, 00401 Helsinki – puh 020 7756 809 tai 040 570 9070 – faksi 020 7756 819 – sähköposti molike@taksiliitto.fi

Yhdessä kohti parempaa tulevaisuutta

Maantieliikenne ja sitä edustavina järjestöinä emme halua unohtaa ympäristöä emmekä turvallisuuteen liittyviä kysymyksiä. Olemme ehdottomasti valmiita osallistumaan yhteisen tulevaisuuden rakentamiseen. Lähtökohtaisesti kuitenkin on syytä tunnustaa, että ilman maantieliikennettä ja siihen liittyviä joitakin ei-toivottuja sivuvaikutuksia ei voida maassamme elää ja toimia.

Odotamme maamme eduskunnalta vahvaa maantieliikenteen merkityksen tunnustamista ja maantieliikenteen roolin tukemista. Tulevaisuutta rakennetaan tehokkailla ja tuottavilla investoinneilla sekä hyvällä yhteistyöllä.

Moottoriliikenteen Keskusjärjestö ry

Jäsenjärjestöjämme ovat:

Autoalan Keskusliitto ry
Autoliitto ry
Autotuoajat ry
Linja-autoliitto ry
Suomen Autokoululiitto ry
Suomen Autoteknillinen Liitto ry
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
Suomen Taksiliitto ry

MOOTTORILIIKENTEN KESKUSJÄRJESTÖ

PL 50, Nuijamiestentie 7, 00401 Helsinki – puh 020 7756 809 tai 040 570 9070 – faksi 020 7756 819 – sähköposti moliike@taksiliitto.fi

Faktoja maantieliikenteestä Suomessa (lähde: Tilastokeskus ja Liikennevirasto – Tietilasto 2010)

HYVÄ TIE – VÄHEMMÄN PÄÄSTÖJÄ JA KUSTANNUKSIA

- Suomessa noin 5,38 miljoonaa asukasta, vajaa 18 asukasta neliökilometrillä
- väestötiheytemme on Euroopan pienimpiä
- maamme pinta-ala on Euroopan suurimpia

- henkilöliikenteestä kulkee 93 % maanteillä
- maanteiden kokonaisliikennesuorite on noin 36 miljardia autokilometriä
- maanteiden kokonaispituus on yli 78.000 kilometriä
- pääkaupunkiseudun ulkopuolisesta joukkoliikenteestä yli 80 % tehdään busseilla
- rautateiden osuus henkilöliikenteessä on noin 5 %
- rautateitä maassamme on noin 5.800 kilometriä
- junamatkoista 80 % tehdään pääkaupunkiseudun lähiliikenteessä

- tavaraliikenteestä 66 % kulkee maantiellä
- maamme sisäisistä kuljetetuista tavaratonneista 89 % kulkee maanteillä
- lähiliikenne ja jakeluliikenne hoidetaan käytännössä 100 % maanteillä
- kuorma-autoilla kuljetetaan lähes 400 miljoonaa tonnia tavaraa
- rautateiden osuus tavaraliikenteestä on noin 24 %
- rautateillä kuljetetaan lähes 36 miljoonaa tonnia tavaraa

- liikennemuotojen veroista 95 % kerätään maantieliikenteestä
- ainoana liikennemuotona maantieliikenteen käyttäjät maksavat kaikki toimintansa aiheuttamat kustannukset, myös kaikki ulkoiset ympäristö- ja onnettomuuskustannukset
- tieliikenteen erityisveroista ja –maksuista vain noin neljännes käytetään maantieliikenteeseen

- maantieliikenteen pakokaasupäästöjen (typen oksidit) määrä on laskenut noin kolmannekseen siitä mitä se on ollut vuonna 1990
- edelleen vuoteen 2025 mennessä arvioidaan pienenevän kolmannes nykytasosta
- CO2 hiilidioksidipäästöistä vain noin 20 % tulee maantieliikenteestä ja hiukkaspäästöistä vain noin 10 %

- maantieliikenteen kuolemaan johtaneet onnettomuudet ovat laskeneet alle 300 kuolleen vuositasolla (hukkuneita lähes 200)
- ajoneuvotekniikan kehittyminen on parantanut liikenneturvallisuutta myös muilta osin merkittävästi

Koska maantieliikenteelle ei tosiasioihin perustuen ole nähtävissä vaihtoehtoja, tulee sitä hoitaa tehokkaasti, turvallisesti ja mahdollisimman vähäisin ympäristöhaitoin. Investointi maantieliikenteeseen on merkittävä investointi tulevaisuuteen. Rappeutuva tieverkostomme vaikeuttaa koko taloutemme kilpailukykyä. Tiestön kunto ja rahoitus on varmistettava.

Hyvä tie – vähemmän päästöjä ja kustannuksia.